

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 6 korona.
 Egyes szám ára 4 fillér.

MEGELŐZŐ KÖZLEMÉNYEK ÉS TÖRZS-
 szombat és egyes rendi-
 váli alkalmaikor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
 Városi közlevéltár (városház,
 földszint 7. sz. ide küldendő
 a kéziratok.)

KIADÓHIVATAL:
 Városi könyvnyomda-vállalat
 Iradjon ide küldendő
 az előfizetési díjak és hird-
 etések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadóhatalmados: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Csak egy virágszálat!

Irta: Gróf Vay Gaborné.

Sokaknak közülünk bizonyára volt már alkalma egy tudóveszes beteg lassu elhalását közelebbről is szemlélni. Nincs ennél szomorubb és szájalomra méltobb látvány és sajnos, a legtöbb áldozat a fiatal életek tömegéből kerül ki, azon tömegből, mely jöget és igényt tarthat az életre, annak minden teremtő alkotására és erejére — előtte állván egy emberélet egész jövője. Pedig hányan vannak ők, akiket e kegyetlen betegség megfoszt ezen természeti jogoktól, — ezen természeti igényektől! Viruló fiatal leányok — gyakran a szülők egyetlen napfénye — elfonnyadnak, elhervadnak időelőtt és a halál fogos lehellete megdermeszt bennök a tavasz virágfakadását! Lassu, gyótró elhaláshoz vannak kárhözatva fiatal családapák, kik a betegség magvát is tovább hintették a jövő nemzedékbe. Hány mennyiszonyt visznek esküvéje helyett a temetőbe! Hitvesek, anyák hányan — de hányan sorvadnak, pusztulnak el egymás után, anélkül, hogy az emberiség nagy zöme, mely együtt véve olyan óriási hatalmat képvisel, csak egy vékony mentő deszkát is nyújtama feléjük!

Nápról-nápra látjuk és halljuk, hogy hazánkban mennyire szaporodnak a szobrok. Majd minden hónapban valamelyik városban hull le a lepel egy-egy államférfiu, egy-egy költő, művész, hős, vagy kiváló gazdász érche öntött alakjáról! Mennyi arany, mennyi holt kapitális egy tömb rideg, hideg, néma érche öntve! Mennyi kegyelet, mennyi elismerés, egy bévégett pályafutás, egy örökre kihált szív, egy soha vissza nem térő szellem iránt! Pedig az élet tovább forog: vízi, sódorja magával az új eröket, sorvasztja, hevvasztja öket mint őszi szél a növények leveleit s mind sürüb-ben takarja be az enyészet leplével azokat, akik egészségért, eröért, életért kiáltanak segílyt az emberiség felé!

E világon minden emberi alkotás, minden munka eredménye, mondhatnám minden legkisebb tárgy további fentartására szorul. Ha virágot ültetünk — gondozzuk is azt. Ápoljuk, öntözzük s ha sorvadni kezd, a napra visszük vagy ablakaink közé tesszük, hogy érje a világosság. Fántak nyessük, megtálcázzuk, vadhajtásaitak elmetszük, a hernyóktól megtisztítjuk. Házuakat ha meg-rongálódott, javítgatjuk, tatarozzuk; kertünk kerítését kifoldozzuk; jószágainkat minden nyavalyától óvjuk; ha ragály üt ki, valahol, beoltjuk öket s

ki-ki módja szerint elkülöníti azokat! Megengedem, hogy mindeenk rugója az egyeni haszonnak, az egyéni érdekek kifolyása. De vajjon az ösz-emberiség hasznára szánt áldozataink és fáradozásaink nem-e érintik ugyancsak az egyesek érdekeit és nem-e kell tehát kétszeres erövel közreműködnünk, hogy az nagyjában sértetlenül fenn álljon?

Az emberiség legörásibb, legkiszámíthatatlanabb kára pedig akkor és ott van, ha a fiatal élet és munkaerök meddön bevernek és idő előtt dülnek ki csoportostul, tömegestül. Pedig mennyire módunkban volna ezt megakadályozni, ha egyöntetü közreműködnénk abban, hogy a tudóvesz rohamos terjedését megakasszuk!

A József kir. herceg szanatórium ezt tüzte ki céljául és ezért fordult most is, halottak napja előtt, az ország közönségéhez „csak egy virágszálat!”

Legyen az a koszorú, melyet szereteteink sirhalmára viszünk, kevesebb virágból fonyva, legyen a temetőben vagy a családi kriptában egy méccsel kevesebb; a halottak iránti kegyeletet ez nem fogja csökkenteni, de sőt csak emelni fogja! A koszorukból visszatartott virágszálakat és a kigyúlt temelők felmaradt méccseit pedig tegyük le a legnevesebb ollórok egyikére, az ember-szeretet ollórának számolýára, hogy virágerdő nőjjon körülötte s hogy soha el nem ölható magyaltüz élessze melegével. Csak egy virágszálat, csak egy sirhant méccset kérek!

A vízvezetéki összekötő csatornák ügye.

Városunk vízvezetéki bizottsága a héten ülést tartott Kovács József polgármester elnöklésével. Az ülésen jelen voltak: Körner Adolf tanácsnok, Aczel Géza főmérnök; Fejér Ferenc dr., Halv Kálmán vízfelügyelő, Magoss György dr. tiszti főügyész, Ronsik Lajos főszámvevő, Tóth István és László Imre, a Fried és Adorján cég képviselője.

A bizottság az összekötő csatornák további építésére felhatalmazta a vállalkozókat, miután Aczel Géza főmérnök bejelentette, hogy a 60 méternyi hosszúságban beomlott csatornát a vállalkozók helyreállították. Ugyancsak a főmérnök szakszerűen fejtegette, hogy a csatornába a talajvíz semmi körülmények között sem szívároghat be, ami pedig a beomlott csatornákat illeti, a beomlás oka az volt, hogy alóluk a futó homok kiszá-

ladi. Ez többé nem fordulhat elő, mivel a csatornákat erősen alábetonozták.

Vita támadt felett, hogy a vállalkozóknak jár-e külön díj a szivattyuzásért. A bizottság abban állapodott meg, hogy a szivattyuzás költségeit a felülvizsgálatnál állapítják meg.

Bejelentette a főmérnök azt is, hogy a vízvezetési kulak készen vannak és a vállalkozók a vég-számlát benyújtották a városi tanácskoz, melyet a tanács felterjesztett a közegészségi mérnöki osztályba. Végül a főmérnök azt javasolta, hogy a szivattyutelep tervezetével bízzák meg Pazár István mérnököt. Hosszas elmcserere után a bizottság kimondta, hogy a gépház építésének és a gépberendezés terveinek elkészítésére megadja a felhatalmazást és azt annak idején bemutatja a bizottságnak.

A főmérnök bejelentése megnyugvást keltetett és mi is hisszük, hogy a vízvezetési clómmunkálatok a legpontosabb elbánásban részesültek.

HIRDETMÉNY

az 1909. év folyamán megtartandó időszakos hitelesítés helye és időpontja tárgyában.

Fenti állami mértékhatóság hivatal az 1909. évi 27.641. számú kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében a folyó évben az alább felsorolt központokban fog időszakos hitelesítést végezni. Felhívhatok az időszakos hitelesítési központokban, valamint az ilyenekül ki nem jelölt községekben lakó felek, hogy közforgalmi mértekeiket és mérőeszközeiket az aláhuzással megjelölt időszakos hitelesítési központokban a kitűzött időben és a megállapított csoportosítás szerint mutassák be.

Az időszakos hitelesítésben mindazon felek tartoznak részt venni, akik a közforgalomban mértekeket és mérőeszközöket használnak, tekintet nélkül arra, hogy előzetesen jelentkeztek-e vagy sem.

Azon felek, akik az időszakos hitelesítésben való részvételre előzetesen jelentkeztek, mértekeik és mérőeszközeik időszakos hitelesítését az 1908. évi 107.226. és az 1909. évi 27.641. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében az általuk választott központokban eszközöltethetik.

Figyelmeztetés.

A) Az időszakos hitelesítésre kötelezett felek különös kötelességei.

Az 1907. évi V. törvénycikk végrehajtása tárgyában kiadott 1908. évi 107.226. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet az időszakos hitelesítésre kötelezett felekre a következő különös kötelességeket állapítja meg:

a) Az időszakos hitelesítésre hozott mértekeknek és mérőeszközöknek tisztáknak, portól és rozsdától menteseknek — egyszóval jókarban levőknek — kell lenniük, különben hitelesítési eljárás alá nem bocsáttatnak (45. §.).

b) Az időszakos hitelesítés alkalmával tartoznak a felek összes mértekeiket és mérőeszközeiket bemutatni, tekintet nélkül arra, hogy azok mennyi idő óta vannak használatban (46. §.).

c) A 100 kg-ot meghaladó terhelhetőségű hidmérlegek tulajdonosai, — amennyiben ily mérlegeiknek helyszinén való hitelesítést kívánják, — valamint az állandóan felállított hidmérlegek tulajdonosai tartoznak mérlegük terhelhetősége 1/3-ad részének megfelelő terhel tarasuly; jól égetett téglavagy kockakö alakjában a mértékhatélessítők rendelkezésére bocsátani, valamint a szükséges munkáról gondoskodni (42. és 43. §§.).

B) Büntető határozatok.

Az 1907. évi V. törvénycikk 32. és 33. §§-ai a mértékügyi kihágásokra vonatkozólag a következő büntetéseket állapítják meg:

32. §. Kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig, ha utolsó büntetésének kiállása óta két év nem telt el, 8 napig terjedhető elzárással és 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az:

a) aki a közforgalomban a törvény I. fejeletében értelmében meg nem engedett mértéket vagy mérőeszközt használ;

b) aki oly mértéket vagy mérőeszközt, amely a jelen törvény értelmében hitelesítendő, vagy időszakos hitelesítési kötelezettség alá esett, szabályszerű hitelesítés, illetve az időszakos hitelesítés nélkül forgalomba bocsát, vagy a közforgalomban használ, vagy ilyen mértéket, illetőleg mérőeszközt iparüzletében, raktárában, boltjában, habár használatlanul, de az első hitelesítés bélyegével el nem látva, eladásra készen tart;

c) aki vendéglobban, kocsmában, kávéházban vagy más nyilvános helyiségben bort, sört vagy egyéb szeszes italokat a jelen törvény 28. §-a rendelkezéseinek meg nem felel palackokban vagy ivőedényekben szolgáltat ki fogyasztásra;

d) aki a 24. §-ban meghatározott kivételes eseteken kívül szabályszerű jelzéssel el nem látott hordóban bort, sört vagy egyéb szeszes italokat forgalomba hoz.

33. §. Kihágást követ el és amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig, ha utolsó büntetésének kiállása óta két év még nem telt le, 4 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az:

a) aki bár hitelesített, de oly mértéket vagy mérőeszközt használt a közforgalomban, amelyről tudta vagy közelebb gondosság mellett tudnia kellett volna, hogy az a törvényes követelményeknek meg nem felel;

(Ezen büntető intézkedés alkalmaztatik azon felekre, akiknek mértekei és mérőeszközei az 1908. évi 107.225. sz. kereskedelemügyi min. rendeletben megállapított ugynevezett büntetendő hibahatárokat meghaladó mértékben hibásoknak találattván a vétkes könnyelműség esetének felforgása megállapítható.)

b) aki a törvény 16. §-a utolsó bekezdésének rendelkezése ellenére, az általa javított (módosított vagy igazított) mértekek vagy mérőeszközön levő hitelesítési bélyeget meg nem semmisíti;

e) aki oly hordót, amelyben bor vagy sör forgalomba kerül, olyan javításnak vet vagy vettet alá, amely a hordó ürtartalmát a rendeletileg megállapított hibahatáron felül megváltoztatja és rajta az előző jelzés bélyegét meg nem semmisíti, vagy meg nem semmisítetté.

Debreczen, 1909. év június havában.

Szakál Pál s. k.,
állami mértékhatósító hivatal főnök.

Legtöbb adót fizetők névjegyzéke.

Debreczen sz. kir. város bíráló választmánya f. hónap 22-én ülést tartott *Weszprémy Zoltán* főispán elnökletével. Az ülésen a bizottság végleg megállapította a virilisek névjegyzékét. A legtöbb adót fizetők a következők:

1. Kardos László 9485-06 Ker. és iparh. belt.
2. Fürst Ödön 8175-50 Ker. és iparh. beltag.
3. Simonffy Imre 6587-92 ügyvédi okl.
4. Rickl Géza 5905-32.
5. Vecsey Zoltán 5413-05.
6. Dr. Ujfalussy József 5321-84 orvosi okl.
7. Áron Miksa 4920-30.
8. Szikszay Lajos 4751-18 mérnöki okl.
9. Németh András 4547-45.
10. Aufricht Vilmos 4179-15.
11. Weschinger Károly 4132-04.
12. Grósz Nagy Ferenc 4003-02 gyógyszer. okl.
13. Zádor Lajos 2953-82 ker. és iparh. beltag.
14. Ifj. Józsa János 3900-54 gazd. okl.
15. Dr. Lukács Emil 3807-94 ügyvédi okl.
16. Falk Lajos 3958-64 iparhatósági beltag.
17. Hauer Bertalan 3570-34 iparh. beltag.
18. Ungváry József 3520-07.
19. Szántó Sámuel 3405-04 ügyvédi okl.
20. Áron Jenő 3202-05.
21. Dr. Irinyi István 3123-56 ügyvédi okl.
22. Szilez Ferenc 3078-72 gyógyszer. okl.
23. Komlóssy Dezső 3054-90 ügyvédi okl.
24. Dr. Gajzágó Béla 3040-80 bírói okl.
25. Szalay József 2960-78 bírói okl.
26. Rickl Antal 2949-22.
27. Lusztig Károly 2867-99.
28. Dr. Lóvkovics Márton 2861-94.
29. Koncsek Géza 2782-48.
30. Gáll Ferenc 2744-71.
31. Debreczeni Lajos 2714-80 ker. és ip. belt.
32. Dr. Tüdös János 2622-18 ügyvédi okl.
33. Dr. Sz. Szabó László 2493-94 ügyvédi okl.
34. Fried Emil 2480-68.
35. Györffy Aladár 2466-88.
36. Harangi Sándor 2430-47.
37. Muraközy László 2404-26 gyógyszer. okl.
38. Kenyeres Károly 2360-04.
39. Lestyán Adorján 2336-78 ügyvédi okl.
40. Horváth János 1283-83.
41. Móricz Ferenc 2269-91.
42. Dr. Kenéz Gyula 2219-60 orvosi okl.
43. Geiger Simon 2200-63.
44. Horváth István 2182-56.
45. Porubszky Jenő 2160—
46. Dr. Varga Emil 2157-32 orvosi okl.
47. Nagy Lajos 2141-96 ügyvédi okl.
48. Csanak József 2125-47.

49. Nagy Jakab 2115-65.
50. Kovács Aladár 2095-85.
51. Horváth Tamás 2091-88.
52. Molnár István 2078-09.
53. Dr. Kocsár Gábor 2040-94.
54. Dr. Megyesy Pál 2035-76 ügy. okl.
55. Hutflész Kázmér 2014-66.
56. Dr. Csikos Sándor 2001-54 orv. okl.
57. Kondor Zsigmond 1992-14 bir. okl.
58. Gyarmathy István 1976-02.
59. Szentkirályi Tivadar 1966-56.
60. Szentessy János 1956-47.
61. Balogh István 1954-27.
62. Sesztina Jenő 1934—.
63. K. Tóth Kálmán 1904-56 lelk. okl.
64. Rottler Béla 1896-64 bírói okl.
65. Horváth János 1896-32.
66. Bilkei Kövesdy Imre 1883-25.
67. Sümeghy Ferenc Béla 1855-68.
68. Hajdu Gyula 1853-70.
69. Gara Alajos 1850-48.
70. Jóna János 1848-51.
71. Komlóssy Arthur 1831-08 ügy. okl.
72. Dr. Fráter Imre 1821-92 orv. okl.
73. Szilágyi Imre 1795-06 ügy. okl.
74. Szép József 1775-58.
75. Ifj. Kertész István 1764-62.
76. Dr. Kolbenhayer Kálmán 1753-42 bir. okl.
77. Fleischman Mór 1747-88 iparkam beltag.
78. Riesz Henrik 1734-82.
79. Koszorus Lajos 1730-24.
80. Dr. Bruckner Ernő 1708-30 orv. okl.
81. Dr. Láng Sándor, 1705-92 orv. okl.
82. Lőfkovics Arthur 1689-34.
83. Id. Zöld János 1685-74.
84. Debreczeni Jenő 1655-08 mérn. okl.
85. Polgáry Bálint 1627-98.
86. Tóth István 1565-48 mérn. okl.
87. Gebauer Károly 1558-50.
88. Szávay Gyula 1547-48 szerk.
89. Dr. Sz. Nagy Kálmán 1539-10 orv. okl.
90. Bányai Péter 1534-42.
91. May Andor 1516.
92. Kiss Mihály 1515-36.
93. Török Gábor 1499-68 tan. okl.

Hirek.

— **A III. osztályu kereseti adó.** Debreczen város adóügyi osztálya tudatja, hogy az 1909. évi III. osztályu kereseti adó pótlajstromban foglalt egyének adóárnyalása a városháza nagytermében f. hónap 22. és következő napjain fog megtartatni. Az érdekeltek a személyes megjelenést el ne mulasszák a tárgyalásokon.

— **Műtanrendőri bejárás.** A villamos vasut műtanrendőri bejárását október 27-én tartják meg. A tanács képviselőiben a bejárásón Kovács József polgármester, Magoss György dr. tisztifőgyőrsz, Aczél Géza főmérnök és Végh Gyula főkapitány vesznek részt.

— **A Csemete-utcai lakosok kérelme.** A Csemete-utcai lakosok kérelmet intéztek a városhoz az utca világitása iránt. A tanács a kérelmet kiadta a világitási bizottságnak.

Hirdetés. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 74.069 909. sz. rendeletével, a debreczeni helyvasutat részvényláráság vasút hálózatának vilamos füzemre való átalakítására és új villamos vonalakkal való kiegészítésére vonatkozó újabb közigazgatási bejárás megtartására határidőül 1909. október 27-ik napja összejövetel helyéül pedig a városóhöz, nagy tanácstermében ugyanazon nap délelőtt 9 órája tüzetett ki Debreczen, 1909 október hó 14. A városi tanács.

14,700/1909. sz.

Árverési hirdetés.

A Kövesdi János-féle; árvagyermekiek felruházására tett és a város kezelése alatt álló alapítvány tulajdonát képező és a Puszta-Elep, Könyvszeg, Álomzugy 65. sz. tjkvben 89. hrsz. alatt foglal puszta-elepi 354 kat. hold és 154 négyszögölnyi területnek kitűntetett tanyabirtok a f. 1909. évi október hó 26-ik napjának d. e. 10 órájakra, a városháza nagytermében tartandó nyilvános árverésen az 1909. évi október hó 1-től kezdődő 6 évre haszonbérbe adatni fog.

Kikiáltási ár: 9210 korona. Az árverési feltételek a város számvevői hivatalánál (Városház I. emelet) a hivatalos órák alatt (d. e. 8-1 óráig) megtekinthetők.

Árverélni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverés megkezdése előtt bánatpénzül készpénzben, az árverelő bizottságnál letenni.

Debreczen, 1909. évi október hó 14-én.

A Városi Tanács.

MEGJELENT

.....

„Ős Debreczen“

Elbeszélések Debreczen múltjából.
Tul.: KÖNYV ÁRUS.

.....

Ára díszes kiállításban 3 korona.
Kapható a szerzőnél (Városház földszint 7. számú szoba) vagy lapunk kiadó-hivatalában, a városi nyomdávalatánál. o

A nagyerdői hidegvizgyógyintézet

toljó évi április havában megnyílt.

Intézet és fürdő-orsó Dr Szász Adolf (Bakik Piac-utca 59. sz.)

A vizgyógyintézet látogatói a vizgyógyintézet orvosa, vagy más orvos rendelkezése alapján vehetik az intézetet igénybe s a rendeltvény a fürdőszólagának átadandó.

A vizgyógyintézet délelőtt 5-1/2-ig, délután 1/2-5-ig 1/2-ig férfiak, délelőtt 1/2-9-12-ig és délután 1-1/2-ig nők által használható. Ugyanótt reggel 5 órától este 7-ig kádfürdő, hétfőn, szerdán és pénteken nők; egyéb napokon férfiak által használható gőzfürdő áll rendelkezésre.

A fürdő felügyelőség.

31,538. szám. Magyar királyi Államvasutak
1909.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének jövő 1910. évben az alább felsorolt pályafentartási célokra szolgáló pultá és kemény faanyagokra lesz szüksége, melyeknek biztosítása iránt nyilvános pályázatot hirdet és pedig:

... 350 köbméter szelmetszettel fenyo deszka ...	150
... metszett jegenye fenyo fa bezarólag 12 m. hosszig ...	420
... faragott tölgyfa bezarólag 4 m. hosszig ...	380
... faragott tölgyfa bezarólag 47 m. hosszig ...	300
... faragott tölgyfa bezarólag 79 m. hosszig ...	500
... kerítés sürítési lécs tölgyfából 14 m. h. 50 % átmérővel ...	20,000 drb.
... kerítés oszlop fenyo fából 2,5 m. h. 18 % átmérővel ...	300 "
... kerítés oszlop tölgyfából 2,5 m. h. 18 % átmérővel ...	7000 "
... távirtdal oszlop tölgyfából 6,5 m. hosszu ...	300 "
... jegenye fenyo palló ...	200 köbm.
... tölgyfa palló ...	150 "
... tölgy szálla ...	25 "
... fenyo szálla ...	80 "

Ezen fennmennyiség mintegy 75 százaléka a megrendelés és méreteleknek l. é. november hó folyamán adatik ki és ezen megrendelésre szállítandó fennanyag 1910. évi április 30-ig átadandó, a többire nézve pedig 1910. évi folyamán adatik ki a megrendelés és a megrendelési leveleiben megjelölendő határidő alatt szállítandó.

A debreczeni üzletvezetőség kiköti magának, hogy a fentebbi mennyiségnél 10% -nál többet, esetleg kevesebbet vehessen igénybe.

A pályázati feltételek alapján készített ajánlatok 1909. évi október 28. napjának déli 12 órájig nyújtandók be a debreczeni üzletvezetőség I. általános osztályánál, a bánatpénz pedig, mely a felajánlott fa 5%, a 1909 október 27-én déli 12 óráig teendő le a debreczeni üzletvezetőség gyűjtőpénztárára.

A szállításnál irányadóak a 122.291-96. sz. általános, valamint a pályafentartási fak szállítására vonatkozó 35.334-08. sz. különleges szállítási feltételek.

A pályázati részletes feltételek mindenki üzletvezetőségél megtekinthetők, alulírott üzletvezetőségéni díjlanul megszerezhetők.

A 122.291-96. sz. általános és 35.334-08. sz. különleges feltételek a m. kir. államvasutak nyomtatványláránál Budapest, Andrássy-ut 73-75. sz. alatt készpénzfizetés ellenében 50, illetőleg 20 fillérért megszerezhetők.

Bánatpénzlet el nem látott, határidőn túl érkezett vagy táviratilag tett ajánlatok nem vételnek figyelembe.

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetősége Debreczenben.

(Utányomás nem díjaztatik.)